

MAGYAR KURIR.

Indult Bétsből, Redden, Október' 2-dikán, 1852.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott Nagy Msgú Gróf Reviczky, Magyar Kir. Udvari Fő Cancellarius Úrhoz, Sept. 25 kán botsátott Kir. levele által, Msgs Gróf Vajai Vay Ábrahám Ts. K. Kamarás Urat Ns. Beregh Vármegyének Fő Ispányi Helytartóját Ns. Marmaros Vármegyének Fő Ispányává kegyelmesen kinevezni.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott Sept. 20 kán költ Kir. végzése által Tek. Ns. Spéc z Rudolf Orvos Doktor Urat, Egri születésű hazánkfiját, a' Theresianumi Vitézi Akadémiában Chemiát tanító Professornak kegyelmesen kinevezni.

P o r t u g a l l i a.

Egy Casaes nevű Katonatiszt, Viana Főintendenséhez következő tudósítást küldötte: Oportó Aug. 30 kán. — Bár mint óhajtanék Excellenziádnak kellemetes újságot írni dőlünk felől, még is mivel el nem jött az óra, melly bajunkat jobb állapotba helyeztetendi, nem írhatok egyebet annál, hogy a' Királyi sereg már olyan közel jött a' városhoz, a' mint tsak lehet, azomban néhány lövésken kívül, — még semmi sem történt. A'

hajó sereg Rosas Admirálisnak parantsolatja alatt ma tételik mozgásba. Úgy látszik, hogy Dom Pedró akarja kezdeni a' megtámadást, a' ki elvégezőven a' sántzoltatást, más helyeknek erősítgetését veszi munkába. Még eddig eleség elég van, tsak hogy a' kenyér drága, a' mi pedig első szükség. Dom Miguelnek nagy kárára van, hogy késik Oportó megtámadásával. Mihelyest valamely érdeklő hírt hallok, Excellenziádnak tudtára adni kötelességemnek tartom. (Aláírás) j

{C a s a e s.

Sartorius Admirális a' Morning Herald szerkeztetőjéhez ezen levelet útasította: Oportó Aug. 21 kén. — Sire! Minckutánna hallottam, hogy Angliában betsületemet sértő hírek szárnyallanak, nevezetesen pedig, hogy én azért, hogy Dom Pedró szolgálóját felvállaltam, selette nagy kárpótlást, 's Hazámban hagyott rangom és hivatalom elvesztését követhető kárvallásokért bátorságosítottam, — kötelesnek érzem magamat tulajdon védelmem tekintetéből közhírré tenni, — hogy midőn 1850-ban engemet a' Portugallus Constitutionalisták megkértek, vállalnám fel ügyöket, és Kormányoznám a' hajósereget, közöttök nem lévén, a' ki ezen terhes hivatalnak viselésére alkalmasabbnak találtatnék,

— akkor én ezen ajánlást, minden önnhaszonkeresés, nagyra vágyás, és alacsony tekintet nélkül, — egyedül a szenvedő emberiség, és egy elnyomtatott Nemzetnek javáért vállaltam fel, hogy a törvényétől megfosztatott országot jussába, és szabadságába vissza helyeztessem. Noha engem akkor határtalan hatalommal kínáltak meg, sőt kértek; hogy magam szabjak feltételeket, mellyeknél fogva ezen hivataltvisselni kívánom, magam határozzam meg, mi kárpótlással szolgáljanak, rangom, 's hivatalom elvesztése miatt; — én még is, érezvén a' szerentsétlen Constitutionalistáknak finantziájokat, semmit sem fogadhattam el, a' nélkül, hogy őket ne károsítottam volna, — 's erősen feltettem magamban, hogy minden kárpótlásról, haszonvadászatról lemondok, — személyemet pedig egyedül a' sorsra bízom, meglévén akkor a' föl győződve, hogy akár nyerek, akár veszek, betsületem a' nagylelkű hazafiáknál mindég megmarad. — 'S imé ez a' jutalma tselekedetemnek! — (Aláírás) Sartorius.

A' Globe szerint a' Spanyol Kormány tsak nem nyugszik, és unszolja az elégtételt a' miatt, hogy Sartorius, a' Spanyol Hereskedési just megsértette. Azt is beszélik, hogy a' Spanyol felügyelő sereg fő szállása, Salamanca-ból, Ciudad Rodrigóba tétetett által: de ezen részben nints mitől tartani, minekutánna két anglus tiszték a' határszeleken vigyáznak, és mihelyest Dom Pedró ellen fenyegető mozgást vesznek észre, azonnal jelentik a' Kormánynak.

A' Courir jelenti, hogy September 13-án a' Tanaisból (Tájó) egy hajó indult ki, Dom Pedró számára elegséggel, és számos lovakkal megterhelve: az előtt való napon pedig egy má-

sik 500 szabadosokkal, kik már az előtt Portugalliában és Spanyol Országban szolgáltak: fegyver, ruházat, és más hadikészületek is küldettek Br'estből, Cherbourgól, és más tartományokból, úgy, hogy az érdeklött hírlap szerint October közepéig, Dom Pedró serege mintegy 14,000 regularis katonából, 6000 szabadosokból, és 5—600 lovakból fog állani.

Az Albion azt mondja: Dom Pedró serege legtanultabb minden Európai Nemzeté között, — a' mennyiben különbéle nyelven beszél.

Az utolsó tudósítások szerint Portugalliából, Dom Pedrónak serege a' Szabadosokkal együtt, ide nem számlálván az Angolyokat, és Frantziákat, 11,600 személyre mégyen. Az Angolyok, és Frantziák tsak nem 500 újontzokkal szaporodtak, kik között mintegy 160 lovasok vagynak, és így összesen az egész sereg 13,000 főből áll, 's ezt még Novemberig 2000-rel akarják szaporítani. Még főhadi Kormányzó nintsen kinevezve. — Párisból a' Constitutionalisták számára nagy summa pénz jött be. Az Oportói társaság borának ára sokkal nagyobb, mint eddig hitték.

Falmouthból azt írják, hogy az ideérkezett hajó Lisbonából Sept. 5-ről Oportóból pedig 6-káról hozott tudósításokat. Dom Pedró serege igen jó lábón áll. Dom Miguelnek 13,000 katonája van a' Douro éjszaki, és 3000, a' déli részén. Nehány kisebb tsaták történtek, mellyekben Dom Miguel vesztett. Sartorius Admiralis több megrakott hajókat fogott el.

A' Messenger des Chambres értekezését közli egy nevetlen Deputatusnak a' mostani Portugalliai háborúról ekképpen: Akármint végződik a'

két testvérek között fenn forgó villongás, annyi bizonyos, hogy az, az Országnak vesztét maga után fogja húzni: a' polgári háborút meg lehet ugyan pusztító folyamatjában állítani, de a' vert sebeket csak az idő gyógyíthatja meg. Ez a' szomorú igazság szüntelen szemek előtt lebeg a' Miguelistáknak, és ha talán meggyőzetteknének, nem volna egyéb hátra a' halálnál, vagy örökös számkivetésnél egy idegen földön. Mivel ezt tudják a' Miguelisták, mindent elkövetnek, hogy diadalmas legyen fegyverek, — és ezen szempontból tekintve a' dólgot, nem nehéz megfejtetni, mellyik testvér leszsz győztös a' háborúban? mellyikadja viszsza Portugalliának hajdani bódogságát?

T ö r ö k O r s z á g .

A' T ö r ö k M o n i t e u r ekképpen okoskodik a' fényes Porta, és Görög Ország között véghez ment egységére nézve: Minekutánna T ö r ö k O r s z á g megtette az áldozatot, és hét hónap alatt béfejezte azta' nagymunkát, melly Görög Országot hajdani jussaiba visszahelyeztetí, — most, minekutánna minden megtörtént, a' mit a' Hatalmaságok kívántak, úgy, hogy Stratford Ganning Ur telyes megelegedéssel térhet viszsza Londonba, — nem leszsz tzélnélkül való dolog egy tekintetet vetni arra a' helyheztesre, mellyben volt ez előtt Görög Ország, T ö r ö k O r s z á g - r a nézve, hogy megítélhessék az Olvasók, vallyon igazságosok voltak e' azok a' rágalmazások, mellyekkel a' fényes Porta illetetett? — A' Görög Revolutionnak okai jobbára még most sem tudatnak, azért nem is lehet róla telyes igazságot hozni; annyi azonban még is bizonyos, hogy ha a' pallérozott Europa azokat az okokat nagyobb

vizsgálatra méltatta volna, nem fogta volna annyira pártját egy ügynek, mellyet vaktában a' Görögök részire kedvezően, szeretett elintézni: — de így — a' Publicistáknak egy része azt tartotta, midőn a' Revolutió kiütött, hogy az, a' szabadságnak nemes érzéséből támadt, egy másik része Keresztyén háborúnak vélte azt lenni, és egy harmadik előre örült, hogy, mint magát kifejezte, a' Civilisatio győzedelmeskedni fog a' Barbarismuson. Senki sem akarta a' tsatának kezdetét, és a' lakosok valódi állapotját ki nyomozni, és tsupán az az egyszerű ok, hogy a' tsata piatz Clasicus tér, mindenkít magához hódított. Ez hozta zavarba az elméket, ez forrasztotta fel az indulatokat, és ez fogatott fegyvert Európával Görög Ország mellett. Mint viselte legyen magát T ö r ö k O r s z á g a' reátódult ellenség eránt, — tudva vagyon: ha maga viselete által számos Görögnek, és így éppen azoknak, kik ellenfele felbőszültek, hajlandóságokat megnyerte, valóban nem tagadhatják meg tőle még a' Cabinetek sem szíves részvételeket. Igaz, hogy a' munkálódások alatt történtek viszákosok a' diplomatikai tagok között, de azt elkerülni ilyen alkalommal lehetetlen; ezt mindazonáltal félretetén, vessünk egy pillantatot más Országokra, mellyek hasonló környüállások között küszködtek a' félrevezettet nép bajaival, elvégezték e' vele dólgaikat olyan rövid idő alatt, mint a' fényes Porta? Éjszak Amerikában 1776-dik esztendőben az Anglus Colóniák elszakadnak a' Anya Orzágtól, és belölök független Status válik ez alatt a' tzím alatt: Amerikai egyesült Statusok. De mikor történt ez az Egyesület? Tsak 58 esztendővel a' lázzadás után, t. i. 1814-dik esztendőben, a' midőn Angliától függetlenségé-

elismertelett. — Húsz esztendő tölt el, míg Szent Domingo régi jussát, és szabadságát, mellyért olly húzomós ideig hasztalan viaskodott, Frantzia Országtól vissza nyerte. Spanyol Ország még most is feltartja jussát azon temédek birtokokra, mellyeknek egykor Déli Amerikában Ura volt, mind a' mellett, hogy még 1809-dik esztendőben azon Amerikai Coloniák fellázadtak, 's magokat Spanyol Országtól végképpen elszakasztották egy híres ütközet által, melly ez előtt 10 esztendővel Ayacucho-nál történt. Azomban csak a' jelen politikai háborúságokat tekintsük meg: nem látjuk e' miként vonakodik a' Hollandus Király késtendő ólta Belgiumnak függetlenségét elismerni, 's miként útasítja vissza kéréseit, és fenyegetődzéseit az öt Hatmasságoknak, kik több katonát állíthatnak lábra, mint a' mennyi lakossal egész Hollandia bír?

Ezen példák eléggé megbizonyítják, hogy Török Ország nem érdemli meg azt a' gúnyt, a' mellyel illetetik, és hogy az ő tetteinek fundamentoma sem politikai tudatlanság, sem Barbarismus, — rúgótolla pedig sem haszon vadászat, sem ditsőség kereset nem vala. Még egyre tesszük figyelmetessé az olvasókat, a' mit különösen azoknak ajánlunk megbírálásul, kika' fényes Portának ellenségei. Ez ebből áll: — miolta a' görög Provintziák elszakadtak az Anya Országtól, boldogok nem voltak. Nékünk nem tisztünk annak okát kifürkészni, — elég az ahoz, hogy miolta a' Görögök egy magok által választott Kormány általma alatt élnek, — nem élnek egyszersmind avval a' boldogsággal, mellyet magoknak ígértek, 's mellyet, mint akkor állították, tölök a' Török Sultán megtagadott. Bártsak belé tekinthetnének szívek redői-

be a' szigetlakosoknak, majd meglát-nánk, — nem óhajtják e' vissza magoknak azt a' szabadságot, azt a' békesseges állapotot a' Török Kormány alatt, melly őket nem tsak óltalmazta az igazságtalanság ellen, de gazdaggá is tette. Szíves óhajtása a' fényes Portának, hogy Görög Orzágnak a' Politika által adatott új fejedelem, jobban, böltsében, és igazságosabban uralkodjék, 's hogy a' Görögök kedvezőbb napokat érjenek el, mint a' millyen eddig reájok virradt; de meg van a' felől győződve, hogy ha az új Fejedelem néhány Görögöknek fejekből azt a' balgatag vélekedést, melly szerint Török Ország, a' Görögöknek engesztelhetetlen ellensége, ki nem veri, — tzeljät nehezen éri el. Ha majd a' görög thronusra ülendő Király jobban megismerkedik Kormányja alatt lévő népével, azoknak szokásokat, erköltsöket jobban ki tanulja, maga meg fogja vallani, hogy annak a' kissebb Statusnak boldogsága, és bátorsága, annak az Anya Orzágnak boldogságán, és bátorságán fundáltatik, mellytől önnkényesen elszakasztatott. E' nélkül az elvált Országotska szünteleni zavaroknak, és nyughatalanságoknak lészen kitétetve, 's a' még zsenge gyümölts éretté nem válik. Valamint a' gyenge veszzöt leghamarébb megmenti a' szelvéstől a' vén fa, mellyből az ki sarjadzott, úgy Török Ország is legbiztosabb istápul szolgál volna Görög Orzágnak a' fenyegető viharok ellen. —

O r o s z O r s z á g.

Lord Durham Orosz Országban rendkívül való Angoly Követ, Sept. 7-kén bútsúzott el az Orosz Udvartól. Audientzia után a' Lord, főbb rangú társaival együtt, ebédre hivattattak meg.

Pétervárat Sept. 15-kán szándékozott elhagyni.

A' Pétervári Ujság így folytatja a' Caucasusi tsatákról tudósítását: Báró Rosen Generalis, ki az Orosz sereget commandérozza, Jul. 24-kén a' híres Kasi Mulláht, kiről már ez előtt tettünk említést, társaival együtt megszalasztotta, melly alkalommal számos Daghستاني lakosok részszerint elhullottak, részszerint fogságba estek: a' többek között elfogatott Mollah Zetov is, Kesi Mullahnak kenyeres pajtása. Három nap alatt, mintegy 5000 familia térített engedelmességre minden vérontás nélkül, — a' többi lázadók pedig elszélyesztettek.

A' Pétervári Ujság Grusiából azt jelenti, hogy Rosen Gen. 3500 katonával, és 12 ágyúval kiindult Daghistan felé, hol Hamsad Beget 2000 társaival megszalasztotta. Hamsad Beg kéntelen volt rebellis pajtásaival együtt Dyn dy Daghban menedéket keresni. — Redutekaléban az Orosz-Török határnál egy Ausztriai hajó elmerült. Az emberek, és a' portékának nagyobb része szerentsésen megmenekedtek a' veszedelemtől.

A' múlt hónap 4 kén éjjeli 4 órakor Tiflisben nagy földindulás tapasztaltatott. Azután való napon délután ismét rákezdte, de már akkor kevesebb ideig tartott.

Frantzia Ország.

Azt mondják, hogy a' Braunschveigi Hertzeg elébb Pontalierbe, onnan pedig Helvétziába küldetik: annyit előre tudunk, hogy Bern t fogja lakhelyül választani, nem pedig Baselt, mert ez, nem bátor-ságos mnedékhely öreá nézve. Itt igen

kemények a' lakosok az idegenek eránt, — és ha innen a' Hertzeget valamely hatalmas rész vissza kíváná, a' Baselic bizonyosan kiadná, Bernnek más helyhez tetése vagy onnan tudjuk, hogy a' Hertzeg inkább itt telepedik meg, mint Baselen.

Sept. 14-kén valami Satge Bord és nevű Báró törvény eleibe idéztetett, mivel kísült, hogy a' Királyt halállal fenyegette, azon okból, mivel kérésére 300,000 frankot néki nem adott. A' vádló iroványokból következőt lehet tudni: Satge Báró már régen esmeretes tselszövéseiről. 1811-dik esztendőben vámszedő volt Cataloniában a' hol szinte roszsz fát tett a' tűzre, de familiájára nézve szabadon bocsátatott. 1816-ban Katonaszedéskor pénzt fatsart ki a' katonaságot kerülöktől. 1823-ban hirtelen 300,000 summából álló frankot kíván, azért, mivel egy — XVIII-dik Lajost igen lealázó iroványt, mint előadá, titokban tartott. E' miatt írt több ízben mind magához a' Királyhoz, mind de la Chatré Hertzeghez, mind pedig későbben X-dik Károlyhoz is, kit avval fenyegetett, hogy ha az említett summát megtagadja, a' gúnyírást azonnal kihirdeti. A' Juliusi Revolúció után 3600 fr. pensióra nagy nehezen szert tett, de minékutánna Gróf Montalivet a' Kormányhoz jutott, ezen nyugpénzt mint meg nem érdemlett, eltörölte. Erre Satge egy tüzes levelet írt a' Miniszteriumhoz, minékeltte kérését elébb a' Királynál, azután a' Királynénál is megnyitotta. — Midön látta, hogy kérésével, és fenyegetődzéseivel sem mire se megy, tehát tsak ugyan sajtó alá bocsátotta azt a' rettenetes iroványt, mint magát kifejezte, 's belölte 3 példányt egymás után a' Királyhoz küldött ezen szavakkal: „Sire! Jól fontolja meg,

hogy az ide mellékelt irovány által, nyugodalma, betsülete, vagyona, sőt talán élete is kotzkáztatik.“

Mind ezen okokra nézve Satge Báró, bünösnek találtatott, még pedig először azért, mivel a' Királyt halállal fenyegette, másodszer pedig, mivel az érdeklött nyomtatványban a' Királyt illetlen kifejezésekkel illette. Minekutánna mindent elesmert, a' mivel vádatlatott, — 5 esztendei vasban töltendő fogságra ítéltetett.

A' Lyoni Courier interessans tudósítást közöl az odavaló pántlika fábrikákról. — A' selyem, pamut, és bárszony pántlikáknak ára esztendőnként mintegy 27,475,000 frankra mégyen, mellyek 30,500 szövöszékeken, 20,000 munkások által készítettnek. A' nyers selyem 120 vízi, és gözmalmokban elébb kisímittatik, azután megy a' szövöszékekbe.

Peyron né a' napokban ezt írta Hám fogságból a' Courier szerkeztetőjének: Az Ur egyik lapjában közönségessé tette, hogy a' foglyoknak nevében sürgetős kérő levél nyújtott a' Kormány eleibe, hogy fogságunk helyét változtatná meg. Én részemről semmit sem kértem, semmit sem kívántam sem a' Kormánytól, sem más valakitől. Egyéberánt ez tsak annyit bizonyít, hogy Peyron net nem kívánja megváltoztatni helyhezétét.

A' hadi Miniszteriumban egy Expeditió kikészítésével foglalatoskodnak, mellynek tzélja leend Algier, Orant, és Bonat hátorságba helyheztetni, Constantinét pedig elfoglalni. —

A' Poitieri Törvényszék Berry Hertzegnét, Larochejacquelin Grófot, és Grófnét, LatourDupin Grófot, 24 más személyel együtt, mint békételenség szerzőit törvénybe idéz-

te. — Erre Parigol Ur, a' Törvényszéknek Praesidense, lemondott hivataláról, egy írásban, mellyet a' Poitieri Generalis Procuratornak által adott, ez pedig azt felolvasta ekképpen: A' vádló Törvényszék tisztelt tagjainak nagyobb száma, kik között előlülni szerentsém vagyon, kötelességét teljesíté, midön Berry Hertzegnét törvény eleibe idézte. De ha az Isteni gondviselésnek kinyomozhatatlan végzése, Ó Felségét, a' Thronusból számkivetésbe taszítá is; — én még sem tudom, 's nem is akarom elfelejteni, hogy ő annak az anyja, kit én 10 esztendő elforgása alatt mint jövendőbeli Királyomat tekinteni megszoktam. Midön most abban a' helyheztetésben vagyok, hogy vagy lelkiismeret ellen tegyek, vagy hivatalomról lemondjak, minden megfontolás nélkül az utóbbit választom: Valóban nehezen válok meg ez egyesülettől, mellynek körében, az erántam való indulatnak, és ragaszkodásnak olly sok jeleit tapasztaltam, de legalább magammal vihetem azon meggyőződést, hogy minden társaimnak tiszteleteket meg fogom tartani. —

Az Orleani Hertzeg Sept. 20-kán Brüssselbe utazott, hova már az előtt való estve Lehon Ur a' Belga Követ megérkezett.

Az Amide la Charte Sept. 16-ról költ tudósításában a' Bretagiai Gyülekezetnek szavait közli ekképpen: Mi tudjuk hiteles forrásból, hogy a' Carlisták még egyszer elkezdik a' Juliusi Revolutiót. Bizonyos öszveesküvéskevagnak Bretagneban, Vendében, és a' déli részeken, mellyek ezen hónap végivel bizonyosan kifognak ütni. Tsak a' Hazafiakat illeti a' szabadság dolgát óltalmazni. — A' Kormány felől azt lehet mondani, hogy nem akar látni, és hallani.

Elegyes Tudósítások.

Dom Pedro hajóinak lajstroma
 elképpen adatik elő: Rainha do
 Portugal 56 ágyúval. Donna Ma-
 rie II-dik 48-al Amelia 20-al Por-
 tuense 22-vel Constitution 15-el
 Vinte e trez de Julio 20-al Vil-
 laflor 16-al Regenzia 16-al Min-
 dello 14-el Fayal 15-al Liberal
 9-el, San Bernardo 8-al, Yella
 Graciosa 11-el; Yella Terceira
 7-el, Esparansa 7-el.

Magyar és Erdély Ország.

Tihanyban Sept. 10-kén meghal-
 lozott Fő Tisztelendő és Nagyérdemű
 Horváth Pál Úr, Tihanyi Apát és Sz.
 Benedek Szerzetének Regense. A' hol-
 dogult Sz. Bekállján született Ns. Sza-
 la Vármegyében 1753-ban; 1775-ban
 lépett be a' Sz. Benedek Rendébe, és
 1816 emeltetett Apáti méltóságra.

Szathmár Sept. 18 kán 1851.

Ámbár a' Nagylelkűség, 's a' Köz-
 jóra szüntelen törekedő Jóságosság sém-
 mi fényt nem keres; de még is elhal-
 gatni lehetetlen, miképpen lepetett meg
 véletlenül egy a' Méltóságos Hám Já-
 nos Szathmári Püspöknél e' f. h. 15-kán
 a' Szegények' ügyében tartatott Gyűlés
 egy Levél által, mellynek erejével Ő
 Nagysága, minekutánna e' hónap 9 kén
 Ő Felsege Ferdinand Király halálos
 veszélytől való szerentsés megmenek-
 déséért az élet Urának bemutatott
 innepélyes hálaadó Sz. Mise Aldozat-
 ján kívül ezt a' napot avval is emléke-
 zetesebbé tenni kívánta, hogy a' Sze-
 gények' számára öt ezer Vforintokat
 Tőkepenzül ajánlott ezen feltétel alatt,
 hogy ennek Kamattjából felsegítettek
 ozentül mind Ő Felsegek' hoszszú, 's
 boldog életékért, mind az egész Fel-
 séges Austriai Ház virágzásáért imád-

kozni tartozzanak. — Paullum sepul-
 tae distat inertiae celata Virtus.

Méltó ezt is megjegyezni, hogy a'
 fentisztelt méltóság már annak előtte
 is a' Szegények' Háza' építésére tíz
 ezer Vflot ajánlott, és a' Szegények'
 tartására fennálló Kaszszába minden
 esztendőben hatszáz Vforintot fizet.

Ns. Szathmár Vármegyének
 Tisztújító Széke a' folyó Oct. 15-diké-
 re határozottatott.

Sz. Udvarhely, Sept. 1-sőjén:
 Ritka és elfelejtethetlen iskolai esztendő
 kezdete vala ez a' nap az Ev. Ref.
 itt lévő Fő-iskolájára nézve, mellyen
 egyszerre két Professorok lépének-bé
 tanítói székekbe. — Ezen iskolai In-
 nepre; Nemes Háromszék és Udvar-
 helyszékről, mind a' világi, mind az
 egyházi rendből, igen sokan özvegyü-
 lkekvén, a' Reformatum Templomban
 ment véghez a' béiktatás tzeremóniája;
 a' holott a' Kollégium Theológiac Pro-
 fessora és mostan Rector, Z. Bodola
 Sámuel Úr, egy könyörgéssel, és rü-
 vid beszéddel megnyitván az iskolai
 esztendőt, felolvastatának, a' Mélt. Fő
 Consistóriumnak a' két Professorok ki-
 neveztetéséről szolló rendelései, mel-
 lyek után Msgs Iktari Gr. Bethlen Do-
 mokos Úr, mint a' Kollegium In-p.
 Fő-Curatora, és a' Törvénytanító-szék
 egyik fundatora egy beszédet tartá,
 mellyben az idő lelkével megegyezőleg,
 igen szépen, és hazafiúi érzéssel eltel-
 ve, ügyesen elő adá, hogy valamint az
 egész természet, úgy a' polgári társa-
 ság is Törvények által áll fen; mellyek-
 nek szentül megtartása teszi, az Úral-
 kodónak és a' Polgároknak boldogságát.
 Ezután szerentsélteté az új Törvényta-
 nító Professornak hivatalba való belé-
 pését, és inté a' tanuló ifjúságot a' ha-
 zai törvények tanulására. Mellyek után

felállta Komollói Tek. Silvester Dénes Ur, a' mostan felállított Juris cathedra' legelső Professora, és egy közkedvességet nyert derék beszédet monda: a' nemzeti Jólételről, mellynek alapjává tette, a' Nemzet Szabadságát, az Uralkodást, kifejtvén itt azt, hogy a' polgári rendszerben, a' Szabadság és Uralkodás között, nints ellenkezés, a' Törvényeket és Az anyai nyelv művelését. Beszédét a' szokott köszöntések, és áldás kívánásokkal végezvén bé. Ezután ismét Gr. Ikt. Bethlen Domokos Ur tartta egy beszédet, "mellyben röviden illeté a' Philosophiának szép és szükséges voltát, segedelmet kívánt annak tanításához az új Professornak, a' tanuló ifjúságnak pedig ajánlá annak szorgalmatos tanulását. Erre felállta Philosophiae Professor, T. T. Magyarosi Sz. Jósef Ur, és egy kidolgozott derék és szép munkában, szóla az Igazságról, Jóságáról, és Valásról, mint a' Philosophia nemesebb alsó tzeljairől, és ezeknek a' Fő Jóban való egyesítéséről, mint az emberiség lételének, utolsó és fő tzeljáról. Mindezeket a' beszédeket bévégezé, a' fennemlített Rector Professor rövid beszéde, mellyben megemlité, hogy 1780-ban felállott ezen Fő oskolában, a' philosophica, 1804-ben a' philologica, és most a' Juris cathedra. Hálás tisztelettel megköszönte ezen cathedra fundá-

lójinak kegyességeket, és ajánlotta a' Székely nemzet ezen Anya oskoláját, mind a' Székely nemzet, mind más jóltevők pártfogásába. Azután előadá, mi képen lehet a' Professorok szaporodása, mind a' statusnak, mind a' tanuló ifjúságnak hasznára, mellyet remélvén új tisztitársairól is, megáldotta azoknak hivatalokba való lépéseket, és barátságos karokkal fogadta társaságokba. Ezen több rendbeli beszédeknek kedvességeket nevelte a' tanuló ifjúságnak közbe elegyített mu'sikás harmóniája, és a' mosarak durrogása.

Vége lévén a' béiktatás tzeremoniájának, Gr. Iktári Bethlen Domokos Ur, gazdag ebéddel megvendégle sokakat azok közzül, kik ezen oskolai innepet jelenléteikkel díszesíteni méltóztattak. Eljen a' Fejedelem, éljenek a' Juris cathedra fundálói, az oskolák előljáróji, pártfogóji, és minden jó hazafi!!! ilyen kívánságok hangzottak, a' poharak üresítése között.

Béts. A' Felsősegi határozás szerint a' folyó October hónapban minden nemű zsemlyéket és kétszeres gabonából sütendő kenyereket nagyobbakra tartoznak a' kenyérsütők szakasztni, a' meghatározott árron, mint a' mekkorák a' mult hónapban voltak. A' rozskenyér eddig volt mekkoraságban, és marhahús fontja is 9 pengő vagy 22 1/2 krajtzáron meghagyatott.

Küldjük Beregh Vármegye Mappáját a' Komáromi, Körmöndi, Csáktornyai, Kanizsai, Sümeghi, Sz. Egerszegi, Vésziprémi, Kőszeghi, és Miskóltzi tsumótkban, a' szokott mód szerint posta petsét alatt.

(Fél árkus „**SOKFÉLE**“ XLIV. Toldalékkal.)

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)